

Διάσκεψη για
το Μέλλον της
Ευρώπης

© atk work Shutterstock

'Ενα νέο αφήγημα για την Ευρώπη

Ψήφισμα με θέμα τη «Διάσκεψη
για το μέλλον της Ευρώπης»

Απρίλιος 2021

Ευρωπαϊκή Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή

Ευρωπαϊκή Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή

Ειδική ομάδα
«Διάσκεψη
για το μέλλον της Ευρώπης»

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ένα νέο αφήγημα για την Ευρώπη
Ψήφισμα με θέμα τη «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης»

Εισηγητές: **Stefano Mallia** (Ομάδα I)
Oliver Röpke (Ομάδα II)
Séamus Boland (Ομάδα III)

Κατά τη σύνοδο ολομέλειάς της που πραγματοποιήθηκε στις 27 και 28 Απριλίου 2021 (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή νιοθέτησε το ακόλουθο ψήφισμα με 228 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 5 αποχές.

- 1.1 Η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης (εφεξής: «η Διάσκεψη») παρέχει μοναδική ευκαιρία στην Ευρώπη να επανασυνδεθεί και να συμπράξει με τους Ευρωπαίους πολίτες —και μέσω των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών—, έτσι ώστε να έχουν ουσιαστικό λόγο στο κοινό τους μέλλον. Είναι πλέον καιρός να υλοποιηθεί η υπόσχεση του άρθρου 11 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση να δοθεί στους πολίτες και τις αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις η ευκαιρία να δημοσιοποιούν και να ανταλλάσσουν δημοσίως απόψεις για όλα τα πεδία δράσης της ΕΕ, καθώς και να διατηρείται ανοικτός, διαφανής και τακτικός διάλογος με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις και την κοινωνία των πολιτών.
- 1.2 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) πιστεύει ότι η επιτυχία της Διάσκεψης θα εξαρτηθεί επίσης από την ικανότητα εκπόνησης ενός νέου αφηγήματος για την Ευρώπη, βασισμένου στην πραγματικότητα της καθημερινής ζωής, με το οποίο θα μπορούν να ταυτιστούν οι Ευρωπαίοι πολίτες. Το εν λόγω αφήγημα δεν θα είναι απλώς ένας κατάλογος επιτευγμάτων, αλλά θα αποτελέσει έναν συγκεκριμένο ορθολογικό και συνάμα συναισθηματικό σύνδεσμο μεταξύ της ΕΕ και των πολιτών της. Θα πρέπει τα στρατηγικά θέματα να ιδωθούν υπό κοινό πρίσμα, έτσι ώστε να αποφευχθεί μια Ευρώπη κατά παραγγελία. Στόχος είναι να ανακαλυφθεί και να ανανεωθεί το τόσο αναγκαίο αίσθημα του ανήκειν που θα βασίζεται σε κοινές αξίες, μέσω της δημιουργίας νέας ευρωπαϊκής δυναμικής για την αντιμετώπιση των σημερινών και των μελλοντικών ζητουμένων.
- 1.3 Η ΕΟΚΕ έχει βαθιές ρίζες σε όλα τα κοινωνικά στρώματα (εργοδότες, συνδικαλιστικές οργανώσεις, και κοινωνία των πολιτών εν γένει) σε όλα τα κράτη μέλη. Επομένως, είναι η πλέον κατάλληλη για φροντίσει για την αποτελεσματική συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών σε αυτό το εγχείρημα, δεδομένου μάλιστα ότι διαθέτει τα αντίστοιχα δίκτυα για τον σκοπό αυτό. Εκεί έγκεινται άλλωστε η αδιαμφισβήτητη ειδημοσύνη και ο λόγος ύπαρξής της! Η μόνιμη συμμετοχή της ΕΟΚΕ καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας της Διάσκεψης —συμπεριλαμβανομένης της εκτελεστικής επιτροπής— είναι καίριας σημασίας.
- 1.4 Η ΕΟΚΕ πρέπει να ενσωματωθεί πλήρως στη διοίκηση της Διάσκεψης και είναι αποφασισμένη να υποβάλει σοβαρές και σαφείς προτάσεις, με βάση το αφήγημα και το όραμά της για την ΕΕ των επόμενων δεκαετιών. Επαναλαμβάνει δε την ακράδαντη πεποίθησή της ότι μέσω της Διάσκεψης πρέπει να προτείνονται προτάσεις και λύσεις που θα κάνουν πραγματικά τη διαφορά στους πολίτες της ΕΕ. Συνεπώς, είναι ζωτικής σημασίας η Διάσκεψη να πραγματοποιήσει συγκεκριμένη και μετρήσιμη πρόοδο και όχι απλώς να οδηγήσει σε μη δεσμευτικές και αδιέξοδες συζητήσεις με τους πολίτες. Ως εκ τούτου, η πρόταση του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Šefčovič να συμπεριληφθούν τα συμπεράσματα της Διάσκεψης στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το έτος 2022 κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Πρόκειται δε για ένα κρίσιμο σημείο που ενισχύει την αξιοπιστία και τη φιλοδοξία αυτής της πολιτικής διαδικασίας εν γένει.

- 1.5 Η διοίκηση της Διάσκεψης θα πρέπει να καθορίζει εξ αρχής το πεδίο εφαρμογής και τον σκοπό της συμμετοχής των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών. Η γνώση του στόχου των μέσων συμμετοχής μπορεί επίσης να συμβάλει στην ευθυγράμμιση των επιδώξεων με τα διαθέσιμα μέσα, τόσο ως προς τον σχεδιασμό των διαδικασιών όσο και από άποψης προϋπολογισμού. Αναμφίβολα, η διοίκησή της θα πρέπει να καταφύγει σε διαφορετικές μορφές και μεθόδους συμμετοχής, αναλόγως με τη φάση και το επίπεδο σε οποιοδήποτε σημείο, καθώς και να βρει τρόπους προσέγγισης όσων Ευρωπαίων δεν έχουν προσωπικά κίνητρα να συμμετάσχουν. Η συμβολή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να υποστηρίζεται από πολιτικούς και θεσμικά όργανα ή να αποτυπώνεται στις αποφάσεις, ειδάλλως η εμπιστοσύνη των πρώτων στα εν λόγω εγχειρήματα είναι πιθανό να πληγεί. Οι υπερβολικά υψηλές προσδοκίες πρέπει να αποφεύγονται. Χάρη σε έναν μηχανισμό καταγραφής παρατηρήσεων οι ιδέες που διατυπώνονται κατά τις εκδηλώσεις της Διάσκεψης θα μετουσιώνονται σε συγκεκριμένες εισηγήσεις για ενωσιακή δράση.
- 1.6 Το βραχύ χρονοδιάγραμμα της Διάσκεψης επιβάλλει περιορισμούς σε όλους τους συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εκληφθεί ως σημείο εκκίνησης μιας συνεχούς διαδικασίας για μεγαλύτερη συνεργασία με τους πολίτες της Ευρώπης, με βάση αυτή την αρχική περίοδο. Η ευκαιρία αυτή θα πρέπει να αξιοποιηθεί για να αλλάξει το υπόδειγμα και το επίπεδο φιλοδοξίας σε όλα τα πεδία πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής.
- 1.7 Οι συζητήσεις της Διάσκεψης πρέπει να παρακολουθούνται και να προσεγγίζονται με ανοικτό πνεύμα από όλους τους παράγοντες, χωρίς να προεξοφλούνται τα συμπεράσματα όσον αφορά τα επόμενα βήματα και με όλες τις επιλογές ανοικτές. Εν προκειμένω, δρομολογήθηκαν κατά τα τελευταία έτη ορισμένες πρωτοβουλίες και μέσα της ΕΕ, τα οποία πρέπει τώρα να εφαρμοστούν. Θα πρέπει να προωθηθεί η τακτική εποπτεία της εφαρμογής, καθώς και η ενημέρωση με θέμα την πρόοδο που σημειώνεται σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί και τα διαθέσιμα μέσα.
2. **Ένα νέο ευρωπαϊκό αφήγημα: η Ευρώπη ως μια ιδανική περιοχή για να ζει και να ευημερεί κάποιος**
- 2.1 Με αυτά κατά νου, η ΕΟΚΕ προτείνει ένα νέο αφήγημα για την Ευρώπη που συνδέει το απότερο και πρόσφατο παρελθόν της Ευρώπης με το παρόν, παρέχει ένα όραμα για το μέλλον βασισμένο στη συνεργασία πέραν των συνόρων, ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ των λαών της και βασίζεται στις αξίες της αλληλεγγύης, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της συνεργασίας μεταξύ των γενεών, της ισότητας των φύλων, της βιώσιμης ευημερίας και της δίκαιης οικολογικής και ψηφιακής μετάβασης. Είναι επιτακτική ανάγκη να αξιοποιηθεί η δημόσια στήριξη στις αξίες αυτές, με σκοπό να επανεξεταστούν τα μοντέλα μας ανάπτυξης και διακυβέρνησης υπό το πρίσμα της βιωσιμότητας, να οικοδομηθεί μια πιο ισότιμη κοινωνία και να τεθούν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στο επίκεντρο αυτής της ανασυγκρότησης και ανάκαμψης.

Η Ευρώπη που χρειάζονται οι πολίτες της είναι αυτή που:

- αναγνωρίζει ότι η κοινωνία των πολιτών είναι θεματοφύλακας του κοινού καλού και απαραίτητος συντελεστής στην εξεύρεση λύσεων στα κοινά ζητήματα της Ευρώπης;
- εστιάζει σε μια δίκαιη και βιώσιμη ανάκαμψη από τις κρίσεις της νόσου COVID-19, η οποία θα ανοίξει τον δρόμο για μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και θα δημιουργήσει μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις αλληλένδετες κοινωνικές, οικονομικές, δημοκρατικές, δημογραφικές και κλιματικές κρίσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ, την αναγκαιότητα της οικολογικής και ψηφιακής μετάβασης, καθώς και τις πιο μακροπρόθεσμες δομικές αλλαγές που προκαλεί η πανδημία. Η οικονομία της Ευρώπης πρέπει να υποστηριχθεί πλήρως για να ανακτήσει το χαμένο έδαφος, με δεδομένη την ανάγκη για ανοδική σύγκλιση, μεγαλύτερη συνοχή, κοινωνική προστασία, αυξημένες επενδύσεις στις δημόσιες υπηρεσίες, τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και τη μείωση της φτώχειας;
- υποστηρίζει την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, την επιχειρηματικότητα, τη δίκαιη μετάβαση, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, την εκπαίδευση και την απόκτηση δεξιοτήτων, την καινοτομία, τις επενδύσεις στις υποδομές και στις κοινωνικές, την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, την ψηφιοποίηση, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και την οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση·
- προστατεύει όλους τους πολίτες της, συμπεριλαμβανομένων των πλέον περιθωριοποιημένων, μεριμνώντας για την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία τους, το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα·
- σέβεται και προάγει την πολυμορφία, την ισότητα των φύλων, τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη δημοκρατία, τον κοινωνικό διάλογο και τη διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς·
- προωθεί την ειρήνη, την ασφάλεια και την πρόοδο στον κόσμο μέσω της πολυμέρειας, της προαγωγής της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κοινωνικού διαλόγου, των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, της διπλωματίας, καθώς και του ανοικτού, δίκαιου και βιώσιμου εμπορίου.

- 2.2 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ομόφωνα ότι η διπλή —οικολογική και ψηφιακή— μετάβαση είναι υψίστης σημασίας για την ενίσχυση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας, της αλληλεγγύης και της ανθεκτικότητας της Ευρώπης με μέλημα την αντιμετώπιση μελλοντικών κρίσεων. Η πανδημία COVID-19 είναι η σοβαρότερη κρίση που έχει αντιμετωπίσει η ΕΕ από τη σύστασή της. Η πανδημία έχει καταστήσει ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη η ΕΕ να είναι σε θέση να παρέχει πειστικές και συνεπείς απαντήσεις για τη βελτίωση των πολιτικών, υγειονομικών, οικονομικών και κοινωνικών διαστάσεων της ΕΕ. Η Διάσκεψη αυτή παρέχει στην ΕΕ μια μοναδική ευκαιρία να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα.

Η ανάγκη να ακολουθηθεί κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση έχει αναδειχθεί από τον αντίκτυπο της νόσου COVID-19 στους πολίτες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας. Η πανδημία έδειξε ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι υπέρ της από κοινού ανάληψης δράσης, αλλά έχει επίσης αποκαλύψει αδυναμίες στον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ αντιμετωπίζει αυτά τα θεμελιώδους σημασίας ζητήματα. Σε μια εποχή «μόνιμης κρίσης», η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει την ικανότητά της να αντιμετωπίζει κρίσεις, έτσι ώστε να επιτυγχάνει τα αποτελέσματα που θέλουν και αξίζουν οι Ευρωπαίοι πολίτες.

- 2.3 Η κρίση αυτή κατέστησε επίσης σαφές ότι η ΕΕ πρέπει να καταβάλλει πιο σύντονη προσπάθεια, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι, καθώς και τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού να προστατεύονται δεόντως από τις επιπτώσεις των πρόσφατων και των επερχόμενων προβλημάτων. Η νόσος COVID-19 κατέστησε επίσης σαφές ότι πρέπει να υποστηριχθεί η βιώσιμη ανταγωνιστικότητα και ότι οι επενδύσεις στην ποιοτική υγεία, περίθαλψη, εκπαίδευση και κοινωνικές υπηρεσίες πρέπει να αυξηθούν σε ολόκληρη την ΕΕ. Ένα ζητούμενο ζωτικής σημασίας είναι να ενισχυθεί περαιτέρω ο συντονισμός του τομέα της υγείας σε επίπεδο ΕΕ, να αντιμετωπίζονται καλύτερα οι υπερεθνικές απειλές κατά της υγείας και να αναβαθμιστούν τα συστήματα υγείας της ΕΕ.
- 2.4 Η ΕΕ μπορεί να βασιστεί σε ορισμένα βασικά πλεονεκτήματα, όπως η εσωτερική της αγορά, η οποία είναι μία από τις μεγαλύτερες αγορές στον κόσμο, ένα σύνολο θεμελιωδών μη διαπραγματεύσιμων αξιών¹ που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ενωσιακής κοινωνίας και δημοκρατίας, καθώς και η αλληλεγγύη, όπως καταδεικνύεται στον φιλόδοξο Μηχανισμό Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, ο οποίος προϋποθέτει την αποτελεσματική εφαρμογή των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης. Απότερος στόχος της ΕΕ πρέπει να είναι η ενίσχυση του μοντέλου μας της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, όπου θα συνυπάρχουν η βιώσιμη, ανταγωνιστική οικονομία με τις άρτια ανεπτυγμένες κοινωνικές πολιτικές. Ως εκ τούτου, η επίτευξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας —την οποία έχει επικροτήσει η ΕΟΚΕ ήδη από την απαρχή της— είναι η κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί. Η εν λόγω συμφωνία είναι η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη, με επίκεντρο την ευημερία, τη βιωσιμότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Η επίτευξη δίκαιης μετάβασης σε έναν μη επιβαρυντικό για το κλιματικά τρόπο ζωής, η πρόκριση των ποιοτικών θέσεων εργασίας και της βιώσιμης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας —συμπεριλαμβανομένης της κυκλικής οικονομίας και της κοινωνικής οικονομίας— θα είναι ζητούμενα καίριας σημασίας για την ευημερία της ΕΕ.
- 2.5 Ωστόσο, η ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα καθότι η πανδημία θα προξενήσει ολοένα και περισσότερες ανισότητες τόσο μεταξύ των κρατών μελών όσο και στο εσωτερικό του καθενός. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει να δούμε και τις δύο όψεις του νομίσματος: αφ' ενός πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η βιώσιμη ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και των επιχειρήσεων όλων των μεγεθών στην ΕΕ, ιδίως δε των ΜΜΕ· αφ' ετέρου πρέπει η ΕΕ να κινηθεί σε μια πιο φιλόδοξη και συγκεκριμένη κοινωνική διάσταση όπου δεν θα υπολείπεται κανείς.
- 2.6 Για να προστατεύσει τις αξίες της και να υλοποιήσει τις προτεραιότητές της, η ΕΕ πρέπει επίσης να διαδραματίσει θετικό ρόλο στη διεθνή οικονομική σφαίρα. Σε έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται από έντονο ανταγωνισμό και προστριβές, όχι μόνο σε οικονομικό αλλά και σε πολιτικό επίπεδο, η ΕΕ πρέπει να καταστεί παγκόσμιος παράγοντας που να μπορεί να υπερασπίζεται αποτελεσματικότερα τα συμφέροντα και τις αξίες της. Η επίτευξη ενός βαθμού ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας —έτσι ώστε να διατηρηθεί η ικανότητα της ΕΕ να δρα σε νευραλγικούς οικονομικούς τομείς— πρέπει να εξισορροπείται από την προθυμία συνεργασίας για την προώθηση λύσεων σε κοινά προβλήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, και για την ενίσχυση του βασισμένου σε κανόνες πολυμερούς συστήματος.

¹ Αρθρο 2 της ΣΕΕ.

- 2.7 Η πανδημία ανέδειξε τη σημασία μιας ισχυρής και ανθεκτικής ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης. Η Ευρώπη πρέπει να διαθέτει φιλόδοξη βιομηχανική πολιτική που να κατευθύνει τη διττή μετάβαση —στην ψηφιοποίηση και στη βιωσιμότητα—, ενισχύοντας παράλληλα την παγκόσμια ανταγωνιστικότητά της. Μια νέα βιομηχανική πολιτική, βασισμένη σε ένα σύνολο ποικίλων επιμέρους πολιτικών (συμπεριλαμβανομένων αυτών του εμπορίου, των επενδύσεων, της έρευνας και της ενέργειας) πρέπει να προβλέπει διαρκώς τους βασικούς μελλοντικούς οικονομικούς τομείς και κινητήριες δυνάμεις, δημιουργώντας τις συνθήκες-πλαίσιο —συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προφίλ δεξιοτήτων— ώστε να μπορέσει η ευρωπαϊκή βιομηχανία να παραμείνει στην πρωτοπορία της παγκόσμιας τεχνολογίας και καινοτομίας, δημιουργώντας θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας και βιώσιμη ανάπτυξη για την Ευρώπη. Παράλληλα, η επίτευξη ανταγωνιστικότητας, βιωσιμότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης θα διαφυλάξει το κοινωνικοοικονομικό μοντέλο της Ευρώπης για το μέλλον.
- 2.8 Είναι ζωτικής σημασίας να αξιοποιήσει η ΕΕ αυτή την ευκαιρία για να εκσυγχρονίσει και να μετασχηματίσει τους βιομηχανικούς τομείς της και τις αλυσίδες εφοδιασμού τους, έτσι ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικοί σε έναν κόσμο με χαμηλότερες εκπομπές ρύπων. Για την επίλυση των ζητούμενων που συνδέονται με τους μακροπρόθεσμους μετασχηματισμούς απαιτείται οι αρμόδιοι χάραξης πολιτικής, οι κοινωνικοί εταίροι, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι κύριοι συναρμόδιοι σε αυτές τις χώρες και περιοχές να διαβλέπουν τις άλλαγές και να διαχειρίζονται ενεργά τη μετάβαση. Ο κοινωνικός διάλογος, η ενημέρωση, η διαβούλευση και η συμμετοχή των εργαζομένων και των αντιπροσωπευτικών τους οργάνων έχουν μεγάλη σημασία στη διαχείριση των μεταβάσεων με μακρόπνοο τρόπο. Τούτο θα έχει πολύ μεγάλη σημασία για την Ευρώπη, καθότι μόνο με την τοποθέτηση τόσο των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων στο επίκεντρο της ανάκαμψης και των μελλοντικών πολιτικών, μπορεί η Ευρώπη να επιτύχει τον σκοπό της. Πρέπει η ανταγωνιστικότητα και η συμμετοχικότητα να συμβαδίζουν. Πράγματι, τα κράτη μέλη με τις καλύτερες επιδόσεις στην οικονομία, είναι όσα έχουν τα υψηλότερα κοινωνικά πρότυπα και όχι το αντίστροφο.

3. Ο ρόλος της ΕΟΚΕ

- 3.1 Η ενίσχυση του ρόλου της ΕΟΚΕ προϋποθέτει να αποδειχθεί η σημασία και η προστιθέμενη αξία της ως συμβουλευτικού οργάνου, με βάση τη μοναδική της λειτουργία που συνίσταται στη γεφύρωση του χάσματος 1) μεταξύ των αρμοδίων χάραξης πολιτικής και της κοινωνίας των πολιτών, 2) μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και 3) μεταξύ των ιθυνόντων τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Ειδικότερα, πρέπει να υπάρξει διακρατικός διάλογος που θα συνδέει τις ενωσιακές συζητήσεις σε επίπεδο κρατών μελών μεταξύ τους.
- 3.2 Η θέση της ΕΟΚΕ θα πρέπει να είναι το αποτέλεσμα μιας πραγματικής συζήτησης, αρχής γενομένης από τη συμβολή των παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, η οποία θα αναπτυχθεί από τη βάση προς την κορυφή. Η προσέγγιση αυτή είναι η μόνη που διασφαλίζει ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι απόψεις και που αποφέρει σαφή και ικανοποιητικά αποτελέσματα.

- 3.3 Επίσης, πρέπει να υπάρξει συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕπΠ) και να οργανωθούν από κοινού αποστολές τοπικής δράσης με πλήρη σεβασμό των διαφορετικών αλλά συμπληρωματικών πεδίων αρμοδιοτήτων των δύο αυτών οργάνων.
- 3.4 Η ΕΟΚΕ καλείται να ενεργήσει, μέσω των μελών της στην ολομέλεια της Διάσκεψης και μέσω των παρατηρητών της στο εκτελεστικό συμβούλιο, ως θεσμικός διαμεσολαβητής μεταξύ της Διάσκεψης και των εθνικών οργανώσεων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών.
- 3.5 Η ΕΟΚΕ διαθέτει ειδική ομάδα, η οποία έχει σχεδιάσει έναν χάρτη πορείας με τους ακόλουθους στόχους:
- βελτίωση των τρόπων συνεργασίας και διασύνδεσης με τους παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως όσον αφορά την αλληλεπίδραση και την ενεργοποίηση των εκλογικών περιφερειών των μελών της ΕΟΚΕ επί τόπου·
  - αναβάθμιση και ενίσχυση του ρόλου και της επιρροής της ΕΟΚΕ·
  - παροχή δομημένης συμβολής της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ μέσω της υποβολής σχετικών προτάσεων στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς τον τρόπο βελτίωσης της λειτουργίας της ΕΕ και του έργου της ΕΟΚΕ στη νομοθετική διαδικασία.
- 3.6 Επίσης, πρέπει να παρέχει ενημέρωση σχετική με τις συζητήσεις και τους διαλόγους εντός των κρατών μελών και της Διάσκεψης στην Ολομέλεια της ΕΟΚΕ με τη συμμετοχή ευρωβουλευτών, μελών της ΕπΠ, Ευρωπαίων επιτρόπων και υπουργών του Συμβουλίου.

4. Συμπεράσματα

Το μέλλον που θέλουμε με επικεφαλής την κοινωνία των πολιτών

- 4.1 Η ΕΟΚΕ πιστεύει στην ανάγκη για ένα πειστικό και κοινό αφήγημα για την ΕΕ. Υπό την έννοια αυτή, η Ευρώπη πρέπει να θεωρηθεί: 1) θεματοφύλακας κοινών θεμελιωδών αξιών όπως η ελευθερία, η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου, 2) υπέρμαχος, σε παγκόσμιο επίπεδο, της βιωσιμότητας, του ανοικτού, αλλά και δίκαιου εμπορίου και της πολυμέρειας, 3) εγγυήτρια ενός μοναδικού οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου βασισμένου στον δίκαιο ανταγωνισμό και την αλληλεγγύη σε μια περιοχή χωρίς σύνορα και 4) φορέας βιώσιμης ευημερίας — όλα αυτά δε έχοντας στον πυρήνα της μια ισχυρή ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών.
- 4.2 Η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης θα πρέπει να αποτελέσει το όχημα μέσω του οποίου μπορούμε να επιτύχουμε μακροχρόνιες αλλαγές στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης και πιο ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στην ευρωπαϊκή δημόσια σφαίρα. Ως πρώτο βήμα σε αυτή τη διαδικασία, η κοινωνία των πολιτών πρέπει να συμπράξει συνεργαζόμενη στενά και μέσω δικτύων, ανταλλάσσοντας ορθές πρακτικές και επιδιώκοντας τη συναίνεση.
- 4.3 Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για την εξεύρεση λύσεων στα σημερινά ζητήματα. Η ΕΟΚΕ ζητεί από την ΕΕ και τις εθνικές αρχές να αναγνωρίσουν τη σημασία της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης, στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και στη συντέλεση θετικών αλλαγών. Προβάλλει επίσης

επιτακτική η ανάγκη η ΕΕ να υποστηρίξει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στην προαγωγή και την προάσπιση των ενωσιακών αξιών, της δημοκρατίας, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου, εναντίον της όξυνσης της ανελευθερίας, του λαϊκισμού και της συρρίκνωσης του χώρου δράσης των πολιτών.

- 4.4 Βασικό στοιχείο για την ανανέωση και την κοινωνικοοικονομική ανασυγκρότηση της ΕΕ θα είναι να εξασφαλιστεί ότι όλα τα τμήματα της κοινωνίας συμμετέχουν ουσιαστικά στον από κοινού σχεδιασμό, συμμετοχή, εφαρμογή και αξιολόγηση των πολιτικών της ΕΕ —ιδίως των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας—, καθώς και των μελλοντικών εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων, χρησιμοποιώντας τις υφιστάμενες δομές διαβούλευσης (λ.χ. τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου) και αναγνωρίζοντας ρητά την κοινωνία των πολιτών ως κρίσιμο εταίρο και δικαιούχο στο στάδιο της υλοποίησής τους.
- 4.5 Για να οραματιστεί κανείς και να οικοδομήσει αυτές τις ανθεκτικές, ισότιμες και βιώσιμες κοινωνίες θα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες από τη βάση προς την κορυφή, οι οποίες θα περιλαμβάνουν νέους ορισμούς της ευημερίας και της ανάπτυξης πέραν του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, με παράλληλο σεβασμό των απόψεων και των δικαιωμάτων των πολιτών. Συν τοις άλλοις, είναι επιτακτική ανάγκη οι περιορισμοί των δικαιωμάτων που επιβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας να μην συνεχιστούν μετά την πανδημία COVID-19.
- 4.6 Τέλος, η ΕΟΚΕ κρίνει πολύ σημαντική τη συνεχή αξιολόγηση των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων πολιτικής. Θα συμβάλει ουσιωδώς στη διαδικασία αυτή, μέσω της πείρας και της ειδημοσύνης που διαθέτει για τη διεξαγωγή διαλόγου με τους πολίτες σε ολόκληρη την κοινωνία και σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2021

Christa Schweng

Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Διάσκεψη για
το Μέλλον της
Ευρώπης

<https://futureu.europa.eu/>

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Υπεύθυνος έκδοσης: Μονάδα «Επισκέψεις και εκδόσεις»
EESC-2021-27-EL

www.eesc.europa.eu

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Για οποιαδήποτε χρήση των φωτογραφιών / εικόνων, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τον κάτοχο του δικαιώματος
πνευματικής ιδιοκτησίας.
© Atk work, Shutterstock

Print
QE-08-21-138-EL-C
ISBN 978-92-830-5318-7
doi:10.2864/219775
Online
QE-08-21-138-EL-N
ISBN 978-92-830-5291-3
doi:10.2864/744748

EL